

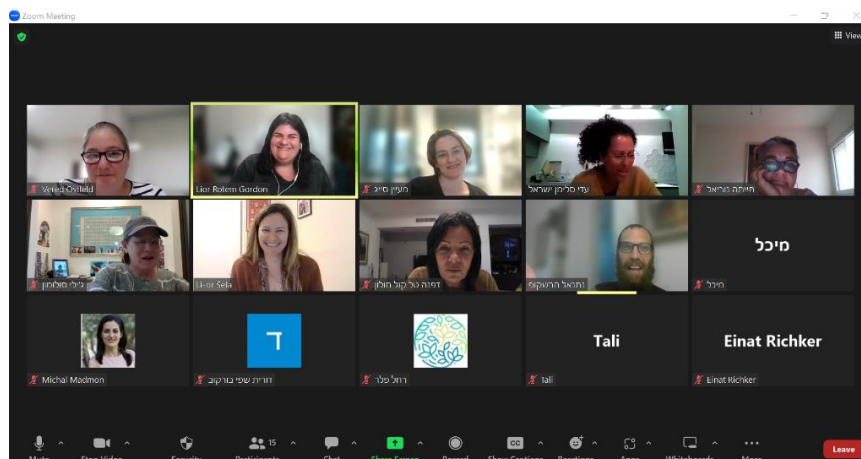

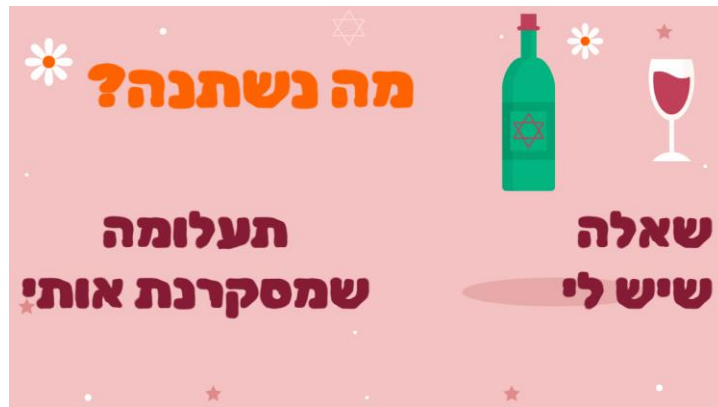
סיכום מפגש קהילת דיגאיט 14.3.23
יציאת מצרים- יסודות קהילתיים בראי היהדות
מנחה: נתנאל הרשקופ
כותבת הסיכום: ליאור רותם גורדון, היברידיות
מצגת

יציאת מצרים -
יסודות קהילתיים בראי היהדות:
על כוחה של חבורה וכוח של סיפור,
על ערכה של שאלה והיכולת לשאת
הפכים (ואולי בעצם על סוד הצמצום?)

מנחה: נתנאל הרשקופ, מורה בתיכון
דרך אבות, מנחה קהילות מקצועיות
לומדות ב'לב לדעת' וחבר בקהילת
דיגייט

נפגש **בזום**, ביום ג' 14.3 כ"א באדר
תשפ"ג, בשעות 16:30-18:00

שאלת שאלות

השאלה היא תחילתו של התהליך שאיתו אפשר לפתוח.

צ'ק אין- שאלה הראשונה- מה נשתנה? שאלה שיש לי, תעלומה שיש לי. רק שואלים, לא עונים על השאלות.

האפשרות לפתוח ולאפשר לחברי הקהילה שלי לשאול את כל השאלות שמעסיקות אותם.

חבורה

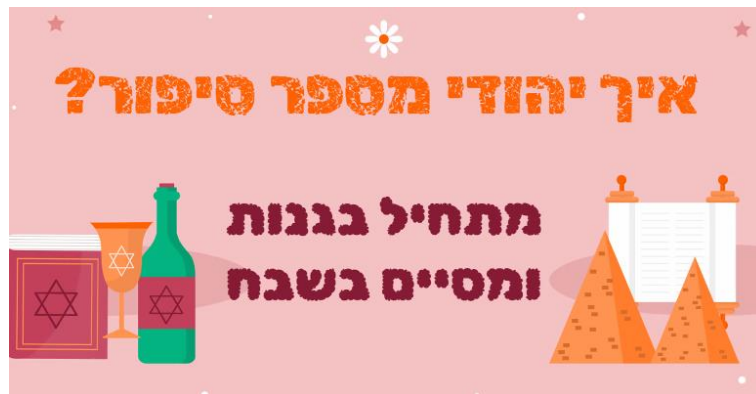
קורבן פסח אפשר לאכול רק בחבורה. שימת דגש על יצירת החבורה, ההרכב, התכוונות להיות יחד בפסח.

בתמצית... הלילה הזה חוזר למהות שבה היהדות אינה דת, אינה תרבות ואינה לאום, אלא פשוט משפחה רחבה, בית יעקב. (הרב שטיינזלץ)

הסתכלות על עצמנו כעל משפחה והכח של המשפחה להכיל בתוכו מגוון. יושבים בפסח גם עם הניס שפחות אוהבים, ועם האחות המעצבנת. להכיר באיכויות שלה ובחוזקות שלה. תפיסת הקהילה כחבורה, לכל אחד יש את המקום שלו בשולחן.

הסיפור

אנחנו מתחילים אותו דווקא מהמורכב והקשה, התנגדויות, מתחילים איתו במקום. מאיפה מתחיל הסיפור? לכאורה הסיפור מתחיל מפה- רגע השיעבוד, פרעה מרגיש מאויים ומחליט לדכא ולרסק את הכוח.

ח ויקם מלך-חדש, על-מצרים, אשר לא-ידע, את-יוסף. ט ויאמר, אל-עמו: הנה, עם בני ישראל--רב ועצום, ממנו. י הבה נתחכמה, לו: פן-ירבה, והיה כי-תקראנה מלחמה ונוסף גם-הוא על-שנאינו, ונלחם-בנו, ועלה מן-הארץ

משום מה התורה לא מתחילה כאן את הסיפור. ספר שמות פותח דווקא באופו הבא על השבטים:

שמות פרק א

א ואלה, שמות בני ישראל, הבאים, מצרים: את יעקב, איש וביתו באו. ב ראובן שמעון, לוי ויהודה. ג יששכר זבולן, ובנימן. ד דן ונפתלי, גד ואשר. ה ויהי, כל-נפש יצאי ירך-יעקב--שבעים נפש; ויוסף, היה במצרים. ו ויקם יוסף וכל-אחיו, וכל הדור ההוא. ז ובני ישראל, פרו וישרצו וירבו ויעצמו--במאד מאד; ותמלא הארץ, אתם. {פ}

ח ויקם מלך-חדש, על-מצרים, אשר לא-ידע, את-יוסף. ט ויאמר, אל-עמו: הנה, עם בני ישראל--רב ועצום, ממנו. י הבה נתחכמה, לו: פן-ירבה, והיה כי-תקראנה מלחמה ונוסף גם-הוא על-שנאינו, ונלחם-בנו, ועלה מן-הארץ

בשביל מה לפתוח את הספר הזה במה שכבר שמענו בספר בראשית?

אם אני מתחיל בפסוק ח- רע לעם ישראל והגאולה תהיה שיהיה טוב לעם ישראל.

ערך	שבוע		גבות
חירות	עתה בני תורין	1	עבדים היינו לפרעה במצרים
צינונות	ההגעה לארץ ישראל	2	ארמי אובד אבי וירד מצרימה
אמונה וברית	ועתה קרבנו המקום לעבודתו	3	מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו

הטבלה מראה איך הסיפור יכול לתמוך בערך שאנחנו רוצים לקדם. איזה סיפור אני רוצה לספר היום? באיזה גנות ושבח אני רוצה לדבר? אני בוחרת בערך שאני רוצה לקדם.

3 הסיפורים נמצאים בהגדה. השאלה על מה נשים את הדגש?

גם בקהילות, התשובה פחות משנה. יותר משנה שנשאל, שנמשיך לשאול שאלות.

את הסיפור הראשוני אני יוצרת כמובילת קהילה. אחכ הקהילה מפתחת את הסיפור המשותף, הקהילתי. מה שחשוב זה מה שהקהילה מרגישה.

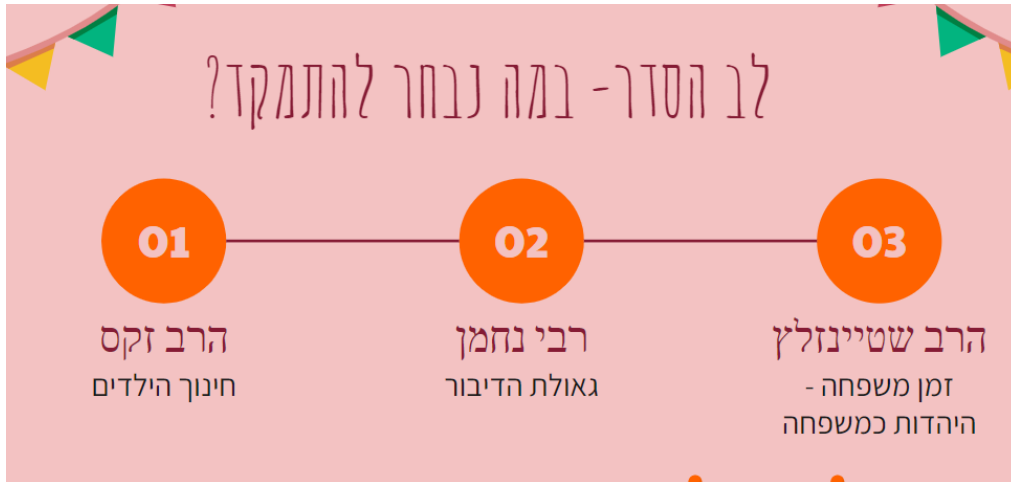
דיון- איך זה קשור לקהילות ומי קובע את הסיפור? האם הקהילה או חברי הקהילה? הגנות היא הצורך, השבח הוא המענה שאנחנו מנסים לתת. הערכים צריכים לצאת מהקושי. להתאהב בבעיה ולא בפתרון, להמשיך כל הזמן לשאול שאלות. אפשר לעשות ממש מפגש באמצע שנה על הסיפור שלנו.

מתקיים שיח בין משה לבין אלוהים- משה שואל האם הם יבואו אחריו? הוא לא בטוח שיהיה מי שיבוא איתו, אם תהיה לו קהילה.

אם אני עורך סדר באמת טוב, אני כל הזמן קשוב לשאלות של הילדים. איזה שאלות מעניינות אתכם? מה אתם באמת רוצים? עם איזו שאלה אתם מסתובבים? אם אני עורך סדר אני כל הזמן קשוב לשאלות, גם אם הגעתי עם הרעיון שלי. מדי פעם לעצור ולשאול את עצמנו מה הסיפור- לא תמיד אנחנו זוכרים שיש פה רצף והעצירה מאפשרת לראות את הרצף.

ההגדות השונות - חברת קהילה מעלה את הנושא של הגדות הקיבוצים שהם מאוד שונות מההגדות של העיר. אנחנו נכנסים לתוך הסיפור ובונים סיפורים משלנו.

כשנסתכל על הסיפור של פסח לא כולם יראו את אותו הדבר.

- הרב זקס - רואה את סיפור הפסח סביב חינוך הילדים - והגדתך לבינך.
- רבי נחמן מברסלב - רוצה להדגיש את גאולת הדיבור - נחשוב על תקשורת בכלל ובימינו. תקשורת מקרבת, ליצור גשר באמצעות מילים, מי נכון שידבר ומתי כדאי לשתוק?
- הרב שטיינזלץ - מדגיש את הסיפור של זמן המשפחה - היהדות כמשפחה. כולם יושבים סביב השולחן, והקול שלו חייב להשמע.

אנחנו לא רק מספרים סיפור. אנחנו חייבים להיות בתוך זה בעצמנו. לשאול, להתבלבל. אנחנו חייבים לחוות את התהליך בעצמנו, למצוא את השיעבוד ולחוות יציאה לחירות. לעבור תהליך יחד עם הקהילה שלנו, כקהילה.

סיכום:

לסיכום מרכיבי העיצוב של הסיפור של פסח בראי הקהילה:

אז מה הסיפור של הקהילה שלי?

יוצאים ביחד, בחבורה.
 הכוח המניע לתהליך - שאלות
 מתחיל בגנות ומסיים בשבח.
 מהו לב הסיפור/הערך? מהיכן הוא מתחיל ומהו היעד שלו?
 גם אנחנו עוברים תהליך באופן אישי.

הקבוצה החליטה שלא להתפצל לחדרים ולהשאיר את הדיון במליאה

נקודות שעלו בדיון:

- האם יש לנו סיפור אחד כקהילה?
- האם יש מרכיב של בחירה- לבחור מה יהיה הסיפור שלנו. שיהיה לזה אפקט על הקהילה- המטרות שלה, על מה שמים בפרונט, הערכים וכו'.
- מה קורה לחברת קהילה שמצטרפת באמצע הסיפור?
- ההתמקמות בנרטיב מנתיבה את האופן בו נבוא לידי ביטוי בקהילה.
- אדם הולך עם הקבוצה גם עם הקבוצה נגרמת.
- בנייה של הנרטיב דרך הנרטיבים האישיים- לאט לאט לבנות את הנרטיב המשותף.
- לפעמים אפילו על אותו נרטיב יש לנו סיפורים אישיים שונים.
- בני ישראל יוצאים ממצרים, מעבדות קשה, שחררו אתכם, עכשיו אתם חופשיים ועכשיו אתם רוצים לחזור? להסתכל על אותו סיפור ולחוות דברים אחרים לגמרי. בחקר פרקטיקה שמדברים על פריימינג וריפריימינג מאפשר לי לקחת את אותו נרטיב שיש לי ולהסתכל עליו בדרך אחרת. את זה אפשר לעשות בעיקר בעזרת מישהו אחר.
- הקהילה מאפשרת לנו לשנות גם את הנרטיב האישי שלנו. אלו הסיפור של למה לשבת בחבורה, למה ביחד. מהאישי לכללי. לשחרר את התפיסות שלי והפרדיגמות שיש לי.
- החופש מלחיץ אנשים, גם בקהילות שלנו, השינוי בפרדיגמה פתאום נתנו לחברי הקהילה חופש, ולפעמים הם רוצים לחזור להשתלמויות הקלאסיות.
- דילמה מתוך מה שקורה בקהילה כרגע- אני במקום משה הייתי מוותרת, הייתי אומרת להם לחזור למצרים. זה מאוד קשה להחזיק את זה גם עבור אחרים.

- מאמר על המוטיבציות השונות של אנשים בהגעה לתהליכי פיתוח מקצועי.
- איך להיות משה? להוציא ממצרים לחופש. חופש מלחיץ אנשים. לעזור לאנשים לעשות את הקפיצה. קפיצה קוונטית בתודעה.
- משה בסוף שבר את הלוחות- היו התנגדויות מטורפות גם לו בסוף היה גבול.
- אולי מה שאפשר לו לעשות את עבודתו הוא הנושא של הענווה. לא להניח הנחות, הוא שחרר את האגו, הוא לא הניח שכולם יבואו אחריו.
- הייתה גם עבודה בקו של משה ואהרון וזה מה שאפשר לו לשרוד.
- אולי בכלל הקדוש ברוך הוא היה הקו של משה.
- אהרון גדל עם העם בעוד משה גדל בבית המלוכה. למשה גם היה קושי בדיבור.
- אהרון דיבר כל הזמן גם מול פרעה וגם מול עם ישראל.
- בקהילה רוצים לעשות סדר- רוצים לקבל תשובות לסוגיות שלנו.
- בקהילה אנחנו עוברים כל מיני שלבים. וגם בסיום הסדר (סיום הקהילה) עדיין יוצאים עם משהו הלאה.
- מה הלב של השיח בקהילה כדי שיהיה משמעותי.
- איזה מזל שלא התפצלנו לחדרים וככה היה לנו את כל העושר שהיה לנו כאן.
- אנחנו כל הזמן מחפשים את הפתרון, וקהילה היא גם הדרך וצריך לשים לב לדרך, להתהוות ומה שמתרחש.
- [מי הפרעה שלך?](#)
- אם שואלים שאלה מניחים שתהיה תשובה, אך לפעמים מספיקה עצם השהייה. בני ישראל שהו 40 שנה. הסבלנות וההלך רוח - 40 שנה של חיפוש.

סיכום של נתנאל:

- גם כשמלמדים עוברים תהליכים.
- שרון לשם זינגר - מנחת קבוצות מעולה, עברתי איתה תהליך. כמישהו אמר את עמדנו. היא נתנה לנו פרקטיקה. מישהו מספר את הסיפור של מישהו, כל פעם שכואב למישהו מהסיפור הוא אומר "אווץ". המספר ממשיך לספר אך זה נותן לו תחושה והבנה איפה הפערים.
- יש תהליכים קהילתיים ויש תהליכים שנכון לעשות אותם בינאישי.
- הענווה של משה רבנו- הצעד הראשון שהאלוקות עושה היא מצמצת את עצמה ומפנה מקום. וזה הסוד של הנחייה.
- התהליך האישי של מנחה הקהילות- מדרש שמדבר על משה רבנו שהיה כבד פה ולשון. הספר האחרון בחמישת חומשי תורה נקרא דברים. זה הדברים של משה, שם הוא מדבר המון. ושואלים איך אחרי חודש, לפני שבני ישראל נכנסים לארץ בלעדיו, הוא מצליח לדבר איתם? זה התהליך שמשה עצמו עובר. זה לא רק שהוא מעביר תהליך, אבל הוא בהחלט עובר תהליך אישי של פתיחה- של הפה והלשון. וזה דרך התורה והמפגש שלו עם עם ישראל.
- לפעמים יש תחושה שהקול שאנחנו שומעים ראשון הוא הקול הדומיננטי. יש כל כך הרבה קולות שלפעמים צריך להיות רגישים מאוד כדי לשמוע אותם.

- לא כולם צעקו שרוצים לחזור למצרים- היו הרבה ניואנסים וקולות וצריך להקשיב להם טוב כדי להבין איפה אנחנו עומדים באמת ואיך לתת מענה לקולות שעולים בקהילה.

צ'ק אווט- במשפט:

עם מה אני יוצאת לאחר הלימוד בחבורה

משה משביע		שאלה ?	
הייתי רוצה לטעום יותר		סיפור שהתגלה	

- המפגש השביעי אותי. אני יוצאת וואו.
- המפגש רק פתח את התאבון.סוג הלמידה הזה- אשמח לקבל ממנו עוד.
- ממשיך להדהד הנרטיבים האישיים התרבותיים
- מתחברת לצורך של משה ואהרון למעגל תמיכה- זה מחזיר אותי לדיגאיט. אם הייתה תמיכה אולי זה לא היה לוקח 40 שנה.
- הלב שלי התרחב. התאבון רק נפתח. יש לי כל כך הרבה שאלות.
- פסח- אין משיחין בשעת הסעודה. בקהילה אנחנו כן משיחין.
- גאווה במסורת שתמיד רלוונטית
- איך להוציא מעבדות לחריות- לפעמים מאוד נוח להיות בעבודת.
- זה שאינו יודע לשאול- מצב שאני לא יודעת איך להתמודד איתו.
- דופק לי הלב.
- יחסי גומלין בין נרטיב אישי לקהילתי.
- עקבתי אחרי נתנאל- הווק דה טוק. לא הובלת וכיוונת. היו פה חיים שלמים מתוך מה שהיה. מודלינג עבור מנחה שתופס יותר מדי מקום.
- פסח מקבל משמעויות נוספות.
- הובלה של קהילה זה כמו להיות מנהיג, כמו להיות משה. לא אוהבת להשתתף כל כך ולהיות מובילה זה קושי.